

No :

Adı Soyadı :

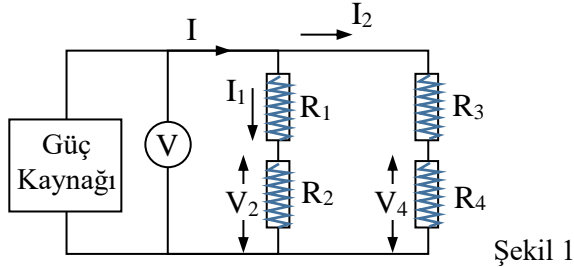
Bölümü :

3. WHEATSTONE KÖPRÜSÜ

Amaç: Wheatstone Köprüsü kullanılarak bilinmeyen dirençleri bulmak.

Kuramsal Ön Bilgi :

Şekil 1'deki devrede kollardan geçen akımlar

$$I = I_1 + I_2$$

$$I_1 = \frac{V}{R_1 + R_2}, I_2 = \frac{V}{R_3 + R_4}$$

dir. Burada R_2 ve R_4 dirençlerinin gerilimleri

$$V_2 = I_1 R_2 = \frac{V R_2}{R_1 + R_2}, V_4 = I_2 R_4 = \frac{V R_4}{R_3 + R_4}$$

ve bu gerilimlerin farkı

$$\Delta V = V_2 - V_4 = V \left(\frac{R_2}{R_1 + R_2} - \frac{R_4}{R_3 + R_4} \right)$$

olur. $\Delta V = 0$ koşulu, V 'den bağımsız olup, köprünün denge koşulu

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{R_3}{R_4}$$

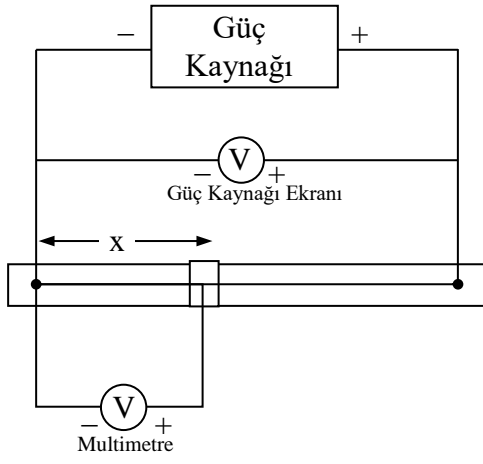
ile ifade edilir.

***DİKKAT ***

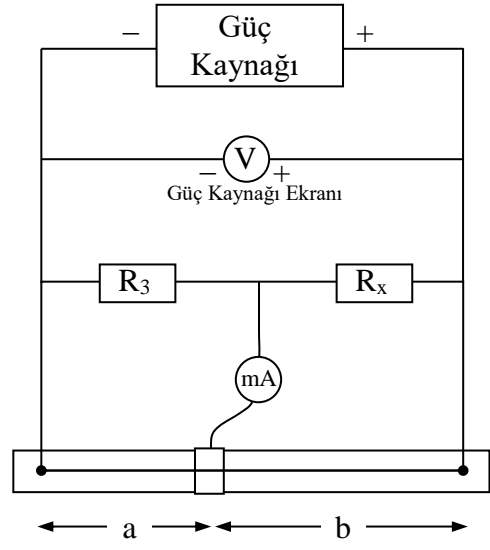
Deney süresince üzerinde V harfi ile belirtilen multimetreyi $20V$ kademesinde Voltmetre ve A harfiyle belirtilen multimetreyi $200mA$ kademesinde Ampermetre olarak ayarlayınız. Cihazları tüm deney süresince bu kademe kullanınız. **DEĞİŞİKLİK YAPMAYINIZ.**

Deney :

- Şekil 2'deki devreyi kurunuz ve gerilimi $10V$ 'a ayarlayıp $x = 5, 15, 25, 35, 45$ cm uzunlukları için voltmetreden gerilimleri okuyarak çizelge 1'e yazınız. (Devreyi kurarken, güç kaynağının eksi ucunu, direnç çubuğunun üzerindeki metrenin sıfır olduğu tarafa bağlayınız!)
- $V(x)$ grafiğini çizerek, gerilimin direnç çubuğu üzerinde x ile doğru orantılı olarak değişip değişmediğini gözleyiniz.
- Şekil 3'deki devreyi kurunuz.
- Sırasıyla $V = 4, 6, 8, 10V$ değerleri için ayrı ayrı köprünün denge durumunu sağladığı (Ampermetrenin sıfır gösterdiği !) durumlarda a ile b uzunluklarını okuyunuz ve kaydediniz.
- Belirlediğiniz a ve b değerlerini $\frac{a}{b} = \frac{R_3}{R_x}$ ifadesinde kullanarak bilinmeyen R_x direncini bulunuz.

Şekil 2

Şekil 3

Çizelge1.

x (cm)	5	15	25	35	45
V (V)					

Çizelge 2.

V (V)	a/b	R_x (Ω)
4		
6		
8		
10		

Yorum: